

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 253/2019-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Denisou Veselou, Mierová 1, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 318/2009 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 318/2009 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 318/2009 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDACTED] trovy právneho zastúpenia v sume 346,26 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov) na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Denisy Veselej, Mierová 1, Veľký Krtíš, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 318/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu ústavnej s'ťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že 12. októbra 2009 podal s'ťažovateľ návrh na priznanie náhrady škody v sume 1 643 € s príslušenstvom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov proti Slovenskej republike v zastúpení Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“). S'ťažovateľovi mala byť škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím – personálnym rozkazom riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Lučenec z 29. októbra 2008 o jeho uvoľnení zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka Policajného zboru potvrdeným rozhodnutím riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej

Bystrici zo 17. decembra 2008 a ich nesprávnym úradným postupom. Konanie je na okresnom súde vedené pod sp. zn. 8 C 318/2009.

Okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 8 C 318/2009-128 z 3. júna 2011 tak, že návrh sťažovateľa zamietol a nepriznal mu náhradu trov konania. Meritórny rozsudok okresného súdu sťažovateľ napadol odvolaním, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 4 Co 426/2011 z 28. septembra 2012 tak, že zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. V ďalšom konaní okresný súd opätovne rozsudkom č. k. 8 C 318/2009-257 zo 14. apríla 2014 návrh sťažovateľa zamietol. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie. O podanom odvolaní rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 8 Co 199/2015 z 29. februára 2016 tak, že zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Uznesenie krajského súdu napadol žalovaný 5. mája 2016 dovolaním. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Cdo 83/2017 z 25. apríla 2018 dovolanie odmietol ako procesne neprípustné.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že od doručenia uznesenia najvyššieho súdu, ktoré bolo *„okresnému súdu doručené dňa 03.05.2018... sa uskutočnilo len jedno pojednávanie dňa 19.02.2019... a vec nie je do dnešného dňa meritórne ukončená s tým, že konanie je v štádiu na súde prvej inštancie, kde je predpoklad, že v prípade neúspechu jednej zo strán sporu v prípade odvolania bude vo veci samej rozhodovať odvolací súd.*

Od doručenia návrhu navrhovateľa uplynula doba skoro 10-tich rokov, kde nie je predpoklad, že tento rok sa vec právoplatne ukončí.

Počas celej doby konania sa sťažovateľ domáhal svojich práv, hlavne práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to niekoľkými sťažnosťami, ktoré súdy vyhodnotili ako dôvodné v niekoľkých prípadoch.

... Sťažovateľ vidí porušenie svojich ústavou a dohovorom zaručených práv v neprimeranej dĺžke konania, zbytočných prietáhov v konaní ako aj nesprávnej a neefektívnej činnosti všeobecného súdu.“

5. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa : ██████████, nar... na súdnu ochranu – na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/318/2009 p o r u š e n é b o l o.

Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch v sume 3.000,- €..., ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť sťažovateľovi trovy konania... na účet jeho právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 253/2019-12 z 12. septembra 2019 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k prijatej ústavnej sťažnosti a zároveň oznámil ústavnému súdu, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

7. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k ústavnej sťažnosti prípisom sp. zn. 1 SprV 455/2019 z 22. septembra 2019, v ktorom predseda okresného súdu predložil chronologický prehľad procesných úkonov konania od 2. júla 2019 s vyjadrením novej zákonnej sudkyne v napadnutom konaní a dodal tieto relevantné skutočnosti:

„Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal svojich práv, hlavne práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov niekoľkými sťažnosťami. Potvrdzujem, že v správnom denníku evidujeme štyri sťažnosti, pričom jedna z nich bola

vyhodnotená ako dôvodná (súdom konštatovaná nečinnosť v konaní v súvislosti s predložením spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky za účelom rozhodnutia o dovolaní).

Po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti sťažovateľa a po preštudovaní spisového materiálu sp. zn. 8 C 318/2009 sa mi podaná sťažnosť javí ako neopodstatnená. Vychádzajúc z prehľadu úkonov vykonaných v predmetnom spise v konaní sa nevyskytlo žiadne podstatné obdobie nečinnosti. Vec bola vybavovaná priebežne podľa poradia a s prihliadnutím na počet iných vecí v oddelení.

Od vrátenia veci z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 03.05.2018 tunajší súd vykonával úkony priebežne, bez akýchkoľvek prieťahov. Vo veci nariadil pojednávanie dňa 19.02.2019, ktoré po prejednaní veci odročil na termín pojednávania na deň 16.05.2019. Pojednávanie nariadené na deň 16.05.2019 bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne a nový termín pojednávania bol nariadený na deň 18.06.2019, ktorý bol zrušený z dôvodu plánovanej dovolenky sťažovateľa. Nový termín pojednávania bol nariadený na deň 10.09.2019, ktorý z dôvodu zmeny sudkyne, bol zmenený na deň 28.10.2019.

Zároveň si dovoľím poukázať na skutočnosť, že spis sp. zn. 8 C 318/2009 sa nachádzal v období od 28.09.2011 do 30.10.2012, od 04.11.2014 do 14.11.2014, od 23.03.2015 do 22.03.2016 na Krajskom súde v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa, v období od 19.05.2017 do 03.05.2018 na Najvyššom súde Slovenskej republiky za účelom rozhodnutia o dovolaní sťažovateľa. Celková doba, počas ktorej sa spis sp. zn. 8 C 318/2009 nenachádzal na tunajšom súde, ale na súdoch vyššieho stupňa, bola vyše troch rokov. Účastníci konania/strany sporu majú právo využívať opravné prostriedky, avšak podľa môjho názoru predĺženie konania v dôsledku uplatnenia procesných práv strán sporu nemožno pripisovať v neprospech tunajšieho súdu (napr. III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/2004).

Súčasne uvádzam, že v období od 09.02.2015 do 04.03.2015 a od 05.06.2019 do 02.07.2019 sa predmetný spis nachádzal na Okresnom súde Veľký Krtíš.

... V prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje k záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené bolo, aby zväzil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné

zadosťučinenie v plnej uplatnenej výške vzhľadom na skutočnosť, že tunajší súd priebežne koná.“

V liste predseda okresného súdu zároveň vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

8. Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 8. novembra 2019 v reakcii na uvedené vyjadrenie okresného súdu uviedla:

„Vzhľadom k tomu, že ústavná sťažnosť bola koncipovaná ku dňu 22.07.2019, t. j. mesiac a pár dní od pridelenia veci inému sudcovi na základe dodatku č. 3, sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nemohol posudzovať a neposudzoval úkony súdu po tomto dátume, kde je pravdou, že bol určený termín pojednávania tak, ako to vyplýva z vyjadrenia zákonného sudcu.

Čo sa týka vyjadrenia okresného súdu, predseda okresného súdu reflektoval len na časové hľadiská celej veci ako aj na opis sťažností evidovaných v správnom denníku, kde podľa obsahu vyjadrenia a v zmysle zákona o súdoch nie je oprávnený sa vyjadrovať a zaujať stanovisko k zákonnosti rozsudkov v danej veci ako aj k celkovému procesnému postupu súdu. Taktiež bolo poukázané na to, že spis sa vyše troch rokov nenachádzal na okresnom súde vzhľadom na podanie opravných prostriedkov, a aj z týchto dôvodov sa javí okresnému súdu ústavná sťažnosť ako neopodstatnená.

Sťažovateľ v plnom rozsahu zotrváva na svojej ústavnej sťažnosti, kde má za to, že súd nekonal priebežne a konanie trvá neprimerane dlhý čas aj odhliadnuc od obdobia, kedy sa spis nenachádzal na okresnom súde. Uvedené bolo spôsobené v prvom rade nesprávnou a neefektívnou činnosťou všeobecného súdu, ktorá je podrobne opísaná v ústavnej sťažnosti a ktorá zapríčinila porušenie ústavou zaručeného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.“

Sťažovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne uviedol, že netrvá na prejednaní veci na ústnom pojednávani a vyjadril v danej veci súhlas na upustenie od ústneho pojednávania.

9. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania,

pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Obsah súdneho spisu

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z chronológie úkonov okresného súdu ústavný súd zistil tento priebeh a stav napadnutého konania po zrušení v poradí druhého rozsudku okresného súdu odvolacím súdom, a to jeho uznesením z 29. februára 2016:

- 5. mája 2016 bolo okresnému súdu doručené dovolanie žalovaného,
- 19. mája 2017 okresný súd spis postúpil najvyššiemu súdu,
- 3. mája 2018 po rozhodnutí dovolacieho súdu bola vec vrátená okresnému súdu,
- 19. februára 2019 bolo pojednávanie vo veci a určený nový termín pojednávania,
- pojednávanie nariadené na 16. máj 2019 bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne a bol nariadený nový termín na 18. jún 2019,
- pojednávanie bolo zrušené z dôvodu plánovanej dovolenky sťažovateľa a bol určený nový termín pojednávania na 28. september 2019,
- 28. septembra 2019 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol podľa zistení ústavného súdu vyhlásený rozsudok, ktorým okresný súd žalobu zamietol.

11. Pokiaľ ide o chronológiu úkonov okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré uviedol predseda okresného súdu, možno konštatovať, že tieto skutkové okolnosti sa spornými nestali a ústavný súd ich považuje za preukázané. Sťažovateľ vo svojom vyjadrení uviedol, že zo samotného prehľadu úkonov sú úplne zjavné subjektívne priet'ahy.

IV.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiska v judikatúre ústavného súdu

12. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon o ústavnom súde.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

16. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

17. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna

neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017).

V.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

19. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý súdom prikazuje, aby postupovali v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzali zbytočným priet'ahom, konali hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

20. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 318/2009, v ktorom vystupuje v pozícii žalobcu (navrhovateľa).

21. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, I. ÚS 54/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

22. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od skutkovej zložitosti veci. Po právnej stránke možno danú vec, teda rozhodovanie súdu o návrhu na priznanie náhrady škody v sume 1 643 € s príslušenstvom, považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej alebo skutkovej zložitosti veci.

23. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Procesné úkony sťažovateľa, a to podanie riadnych opravných prostriedkov proti rozhodnutiam prvoinštančného súdu, podľa názoru ústavného súdu neovplyvnili priebeh napadnutého konania.

24. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup okresného súdu.

Ústavný súd po preskúmaní postupu okresného súdu dospel k záveru, že závažnými nedostatkami, ktoré narušili plynulosť konania, boli obdobia nečinnosti, v ktorých okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila závažná prekážka. Prvé obdobie pasivity kvantifikovateľné nečinnosťou v rozsahu 12 mesiacov zistil ústavný súd v období konania od 5. mája 2016 do 19. mája 2017 v súvislosti s postúpením dovolania najvyššiemu súdu. Okresný súd zostal opätovne nečinný v období od 3. mája 2018 po vrátení veci z dovolacieho súdu, keď sa prvé pojednávanie uskutočnilo až po takmer 9 mesiacoch.

Ústavný súd na druhej strane poukazuje na skutočnosť, že v dôsledku podaných opravných prostriedkov proti rozhodnutiam okresného súdu bola vec dvakrát na krajskom súde a raz na najvyššom súde ako súde dovolacom a obdobie konania vedeného krajským súdom a najvyšším súdom nemožno pričítať na vrub okresnému súdu, ktorý dĺžku jeho trvania žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť. Avšak celkovú dĺžku napadnutého konania (10 rokov od jeho začatia) ústavný súd v okolnostiach danej veci považuje z ústavnoprávneho hľadiska za neakceptovateľnú.

25. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07).

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd nemohol považovať postup okresného súdu za súladný so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto ústavný súd vyslovil, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

27. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

28. Ústavný súd v nadväznosti na výrok uvedený v bode 1 výrokovej časti nálezu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi prikázal okresnému súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 318/2009 konal bez zbytočných prietáhov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa právoplatne skončená (bod 2 výroku rozhodnutia).

VI.

Primerané finančné zadosťučinenie

29. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

30. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa mu zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

31. Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € z dôvodov uvedených vo svojej ústavnej sťažnosti, poukazujúc na utrpenú nemajetkovú ujmu a na právnu neistotu vyvolanú neefektívnym postupom a nečinnosťou okresného súdu.

32. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

33. S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy konkrétne okolnosti veci a povahu veci (nárok na náhradu škody v sume 1 643 € s príslušenstvom), majúc na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie sumy 500 € za primerané finančné zadosťučinenie (bod 3 výroku nálezu).

VII.

Náhrada trov konania

34. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

35. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu a z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2018, ktorá bola v sume 980 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2019.

36. Právna zástupkyňa sťažovateľa v petite ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie náhrady trov konania pred ústavným súdom za dva úkony právnej služby. Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia advokátkou za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti). Sťažovateľovi nepriznal nárok na úhradu trov konania za jeden úkon právnej služby, a to za stanovisko z 8. novembra 2019 k vyjadreniu okresného súdu a k vhodnosti ústneho pojednávania, pretože neprinieslo žiadne nové poznatky k meritórnemu prerokovaniu veci.

Za dva úkony vykonané v roku 2019 patrí odmena v sume dvakrát po 163,33 € a režijný paušál v sume dvakrát po 9,80 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 346,26 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

37. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

38. Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu